

25.5.2022

VN/16699/2021

VN/16699/2021-STM-61

Valtiovarainministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto kuntia koskevien valtionavustuskäytänteiden kehittämisestä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämistä koskevaan loppuraporttiin ja siinä esiteltyihin kehittämisehdotuksiin. Lausuntopyyntö liittyy valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeeseen (VM202:00/2018) ja kuntien valtionavustuskäytänteiden kehittämiseksi asetetun kehittämisjaoston (kuntajaosto) työhön. Jaoston tavoitteena on selkeyttää kunnille, kuntayhtymille ja kuntakonsernitoimijoille kohdennettavien valtionavustusten muodostama kokonaisuutta sekä valtion, että kuntien näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä, että kuntien valtionavustuskäytänteiden kehittämiseen ja selkeyttämiseen kiinnitetään huomiota. Kuntajaoston työhön ja ehdotuksen valmisteluun on osallistunut myös STM:n edustaja. Valtionavustuskäytänteiden yhdenmukaistaminen on kannatettavaa ja loppuraportissa tunnistetaan keskeiset haasteet.

Ehdotus 1: Ohjauksen ja rahoituksen periaatteiden selkiyttäminen: Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy raportissa esitettyyn huomioon valtionavustusten lyhytkestoisuudesta ja riskistä, että kehittämistyö jää irralliseksi. Kehittämistyön kansalliseen tukemiseen ja ohjaamiseen tulisi jatkossa kehittää erilaisia välineitä, jotka sopivat tähän tarkoitukseen valtionavustusten sijasta.

Ehdotus 4: Vuosikellon mukainen ennakoitava toiminta: Ehdotus avustustoiminnan ajoittamisen ja ennakoitavuuden parantamisesta on kannatettava. Käytännön toiminnassa on kuitenkin huomioitava, että yksittäisen ministeriön vastuulla olevien valtionavustusten toteuttaminen ei tule vaikeutua jatkossa.

Ehdotus 10: Vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntäminen: Systemaattisen tulosten ja vaikutusten arvioinnin kehittäminen on kannatettavaa. Ennakoarvioinnin ja vaikutusten suunnittelun lisäksi laadukkaat jälkikäteisarviointit ovat tarpeellisia. Eri näkökulmien huomioiminen lopputulosten arvioinnista on tärkeää ja mahdollisuuksien mukaan tulisi tunnistaa myös yhteisvaikutuksia.

Raporttia koskevana yleisenä huomiona sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että valtionavustustoiminta tulisi riittävästi kytkeä osaksi valtioneuvoston laajempaa johtamista. Valtionavustustoiminnalla voidaan saavuttaa yhteiskunnallisten päämääriä, jolloin näihin päämääriin sekä niiden strategiseen johtamiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Loppuraportin luonnoksessa ei esitetä tarkemmin kehittämiskohteita, jotka kohdistuisivat laajemmin johtamisen kontekstiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Ministeriössä hallitusohjelman toimeenpano on suuri kehittämiskokonaisuus, johon tarvitaan kokonaisuuksien hallintaan tarkoitettuja toimintamalleja. Valtionavustushankkeiden toiminnan strategiseen johtamiseen tarvitaan merkittävää panostusta. Tämä edellyttää systemaattisten toimintatapojen ja laatustandardien omaksumista, johon liittyvät hankesuunnittelu, toimeenpanon seuranta ja raportointi. Tätä kautta valtionavustustoimintaan voidaan saada strategista linjakkuutta osana sisältöjen strategista johtamista.

Osastopäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Suunnittelija

Alisa Junkala

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi

VN/16699/2021-STM-61

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: